IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW NOWELIZACJI PRAWA CYWILNEGO (NR 9)**

z dnia 22 listopada 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach

– podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego (nr 9)

22 listopada 2022 r.

Podkomisja stała do spraw nowelizacji prawa cywilnego, obradująca pod przewodnictwem posła **Grzegorza Lorka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2650).

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Frydrych** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Sławomir Szynalik** wiceprezes Krajowej Rady Komorniczej wraz ze współpracowniczką, **Grzegorz Rychwalski** wiceprezes zarządu Polskiego Związku Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowi Producenci Leków, **Patrycja Hanasiuk** specjalistka ds. rynku finansowego i prawa korporacyjnego Konfederacji Lewiatan oraz **Michał Boruczkowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska, Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Monika Bies-Olak, Magdalena Klorek** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Witam państwa na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw nowelizacji prawa cywilnego. Nim przejdę do omówienia porządku obrad, proszę wszystkich posłów o naciśnięcie któregokolwiek z przycisków w celu potwierdzenia kworum. Zostawię to głosowanie przez chwilę otwarte, żeby posłowie, którzy są z nami zdalnie, mogli się połączyć.

Natomiast na sali chciałbym przywitać obecnych, panią minister Katarzynę Frydrych podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, pana Andrzeja Vertuna dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego, panią Annę Marczak głównego specjalistę Departamentu Legislacji Prawa Cywilnego. Mam tu jeszcze zgłoszonego pana Macieja Klonowskiego zastępcę dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego, z Krajowej Rady Komorniczej panią Annę Zielińską, pana Sławomira Szynalika wiceprezesa i z Konfederacji Lewiatan panią Patrycję Hanasiuk. Chyba dobrze powiedziałem, mam nadzieję, że nie przekręciłem. Witam panie legislatorki, witam naszego mecenasa, witam państwa, witam gości, którzy się z nami łączą.

I teraz jest pytanie czy mamy kworum? Tak, mamy kworum.

Przedstawię porządek posiedzenia. Na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu zwołuję posiedzenie podkomisji stałej na dzień 22 listopada w gmachu Sejmu. Posiedzenie będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Porządek dzienny: rozpatrzenie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 2650). Podpisał przewodniczący Piotr Sak.

Czy są uwagi do porządku? Czy mamy jakieś uwagi od posłów zdalnie do porządku? Rozumiem, że porządek został przyjęty.

Proponuję w dniu dzisiejszym następujące procedowanie. Oddam głos pani minister w celu omówienia projektu, potem izbie komorniczej, potem Konfederacji Lewiatan,

jeżeli mamy kogoś zdalnego, to wtedy osoba zdalna i w tym momencie zamknę posiedzenie i powtórne posiedzenie będzie zwołane w najbliższy wtorek na godz. 9.00 rano.

Bardzo proszę, pani minister, oddaję głos.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Katarzyna Frydrych:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw znowelizowano szereg przepisów ustawy k.p.c., m.in. z zakresu postępowania rozpoznawczego, odwoławczego oraz egzekucyjnego. Nowelizacja miała charakter wielopłaszczyznowy, a jej głównym celem było wprowadzenie instrumentów pozwalających na sprawne zarządzanie postępowaniem cywilnym. W trakcie, jakkolwiek krótkiego, obowiązywania ustawy, większość przepisów bowiem weszła w życie 7 listopada 2019 r., ujawniły się kwestie, które wymagają ponownego przeanalizowania.

Wątpliwości zgłaszane przez środowisko orzecznicze odnośnie do stosowania pewnych przepisów, ale też problemy dostrzeżone przez samego projektodawcę, legły u podstaw podjęcia prac zmierzających do ich wyeliminowania i dokonania modyfikacji przepisów stosownie do zaobserwowanych w praktyce dysfunkcji. W konsekwencji projekt zmierza do uproszczenia obowiązujących procedur, wypełnienia luk prawnych, uspójnienia przepisów, co przełoży się na zmniejszenie obciążenia sądów pracą i skrócenie czasu trwania postępowań.

Zasadnicze i zarazem najbardziej obszerne zmiany proponuje się w ustawie – Kodeks postępowania cywilnego. Część zmian ma na celu doprecyzowanie, względnie korektę niektórych rozwiązań, które znalazły się już we wspomnianej na wstępie ustawie nowelizującej. Wśród takowych należy wskazać projektowany art. 49 § 2 k.p.c., którego celem jest ściślejsze powiązanie instytucji wyłączenia sędziego, a raczej braku podstaw do tego, z brzmieniem art. 156^1 k.p.c., który także ulegnie doprecyzowaniu. Obecne rozbieżności terminologiczne mogą budzić wątpliwości odnośnie do zakresu pouczeń, których sędzia może udzielić, aby nie spotkać się z zarzutem stronniczości, tj. naruszenia powołanego art. 49 § 1 k.p.c. Rozbieżność między obowiązującymi przepisami nie sprzyja pewności prawa, zarówno stron, jak i organów procesowych, stąd stało się konieczne ich wyeliminowanie.

Jednym z najważniejszych nowych rozwiązań, które przewiduje projekt, jest podniesienie wartości przedmiotu sporu w sprawach o prawa majątkowe, uzasadniającej właściwość sądu okręgowego z 25 tys. zł do 100 tys. zł, przy jednoczesnym założeniu, że sprawy o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym będą rozpoznawane przez sąd właściwy rzeczowo stosownie do wartości przedmiotu sporu, a nie – jak dotychczas – przez sąd rejonowy niezależnie od wartości przedmiotu sporu.

Nowe rozwiązanie w zakresie pism procesowych składanych przez profesjonalnych pełnomocników przewiduje projektowany art. 128^1 k.p.c. Ma on na celu zmobilizowanie zawodowych pełnomocników do konstruowania pism procesowych w sposób zwięzły, przejrzysty, przy jednoczesnym obowiązku wyodrębnienia w ich strukturze części zawierającej kierowane do sądu oświadczenia, twierdzenia oraz wnioski, w tym wnioski dowodowe. Jeżeli zaś pismo będzie zawierać uzasadnienie, wnioski dowodowe zgłoszone tylko w tym uzasadnieniu nie będą wywoływać skutków, jakie ustawa wiąże ze złożeniem ich przez stronę.

W celu wzmocnienia pozycji procesowej strony będącej konsumentem przewiduje się wprowadzenie nowego postępowania odrębnego, postępowania z udziałem konsumentów. Jest to wyrazem realizacji zaleceń Najwyższej Izby Kontroli, jak też postulatów samego środowiska konsumentów co do zwiększenia zakresu ochrony ich praw.

Jednocześnie przedłożony projekt zawiera rozwinięcie i kontynuację pomysłów znanych ze wspomnianej na wstępie dużej noweli k.p.c. Planowane jest zatem rozszerzenie zakresu stosowania zasady zakazu nadużycia prawa procesowego na szereg kolejnych instytucji procesowych. Obejmuje to przyjęcie niedopuszczalności złożenia wniosku o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy, niedopuszczalność złożenia ponownego wniosku o wznowienie postępowania opartego na tych samych podstawach.

Istotne zmiany zakłada się także w zakresie przepisów odnoszących się do tzw. doręczeń komorniczych, doręczeń korespondencji między stronami, osobami fizycznymi będącymi

przedsiębiorcami. Usprawnieniu organizacji postępowania mają służyć nowe rozwiązania z zakresu planowania rozprawy i dokonywania przez sąd niezbędnych pouczeń.

Zmianie ulegną rozwiązania dotyczące uzasadnienia orzeczeń wydawanych na posiedzeniach niejawnych. Usunięciu wątpliwości rodzących się na tle tzw. zażaleń poziomych służy uściślenie i doprecyzowanie zasad ich rozpoznawania. Modyfikacji ulegną zasady badania przedawnienia roszczeń na etapie postępowania egzekucyjnego, tak aby komornicy sądowi nie byli angażowani w badanie należności ubocznych, których znaczenie jest drugorzędne.

W projekcie przewiduje się również szereg rozwiązań porządkujących egzekucję z nieruchomości, w tym istotnie poprawiających sytuację wierzycieli alimentacyjnych w toku postępowania o podział sumy uzyskanej z egzekucji. W tym zakresie proponuje się utworzenie *sui generis* funduszu żelaznego, który pozwoli na zaspokojenie wierzycieli alimentacyjnych na wypadek niewywiązania się przez dłużnika z ciążącego na nim obowiązku alimentacyjnego albo bezskuteczności egzekucji prowadzonej z innych składników majątku dłużnika.

Przedkładany projekt zawiera również propozycje zmian w innych ustawach. Odnosząc się do nich pokrótce, wspomnę o zmianach w zakresie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Mają one głównie charakter dostosowawczy, zmierzają do ujednolicenia rozwiązań dotyczących egzekucji z nieruchomości w egzekucji sądowej i administracyjnej. Zmiany w ustawie o księgach wieczystych i hipotece także mają charakter porządkująco-redakcyjny.

Proponujemy również zmiany w ustawach o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, Ordynacji podatkowej, ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.

Zasadnicze zmiany również w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych zakładają możliwość wyznaczenia jednego sądu rejonowego i jednego sądu okręgowego właściwego do rozpoznawania spraw w europejskim postępowaniu nakazowym oraz europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń wszczętych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego te postępowania.

W ustawie o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratura i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki zakłada się przede wszystkim wprowadzenie możliwości pozostawienia kolejnej skargi w aktach sprawy bez podejmowania w związku z jej wniesieniem żadnych czynności w sytuacji, gdy dotyczy ona tego samego postępowania, nie spełnia ustawowych wymogów i była uprzednio odrzucona.

Zmiany w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przewidują poszerzenie zakresu stosowaniu instytucji tzw. negocjacyjnego systemu wynagradzania biegłych poprzez pozostawienie sądowi luzu decyzyjnego w sprawach, w których wynagrodzenie biegłego nie będzie przekraczać 5 tys. zł.

Przyjęte w ustawie – Kodeks cywilny i ustawie – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw ukształtowanie nowych instytucji na podstawie zasady kontynuacji powoduje, że nawet ponad 5 lat po wejściu tych rozwiązań w życie powstaje wiele praktycznych komplikacji, np. w związku z ustaleniem kosztów zakończonego postępowania egzekucyjnego. Tym samym projektodawca zdecydował się na objęcie projektowanym art. 2 ust. 7a i ust. 11 postępowań nadal będących w toku. Jest to pożądane i pozytywnie przyczyni się do pewności prawa i bezpieczeństwa obrotu prawnego.

W praktyce sądowej coraz częściej dostrzegane jest zjawisko wpływania na właściwość sądu poprzez cesję wierzytelności przysługującej z danej umowy. Zjawisko takie jest nieprawidłowe, prowadzi do obejścia przepisów o właściwości sądu, stąd przyjęcie w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej rozwiązań, zgodnie z którymi przelew wierzytelności nie wpływa na właściwość sądu.

Zmiana w ustawie o Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej stanowi konsekwencję nowych rozwiązań zawartych w zmienianym art. 18 pkt 4 k.p.c., zakładających m.in. rozpoznawanie spraw o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez właściwy rzeczowo sąd stosownie do wartości przedmiotu sporu. W sprawach o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym

będzie odtąd obowiązkowe zastępstwo Prokuratorii Generalnej RP na zasadach przewidzianych w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy.

Nowe brzmienie art. 31 i 32 ustawy o kosztach komorniczych, przewidujące opłatę stałą od wniosku o zabezpieczenie, zmierza do wyeliminowania sytuacji, w których wierzyciel ponosi znaczne koszty zabezpieczenia niezależnie od efektów postępowania, co przyczyni się również do ukierunkowania komorników na wynik postępowania. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Dziękuję, pani minister.

Poproszę o głos Krajową Radę Komorniczą.

Wiceprezes Krajowej Rady Komorniczej Sławomir Szynalik:

Panie przewodniczący, dziękuję bardzo za oddanie głosu.

Szanowni państwo, chciałbym, żebyśmy na początku uczcili minutą ciszy pamięć naszej koleżanki Ewy Kochańskiej komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Łukowie, która została zamordowana w bestialski sposób, pełniąc służbę jako komornik sądowy. Jesteśmy w głębokiej żałobie i łączymy się w bólu z rodziną zamordowanej koleżanki. Chcemy zrobić wszystko, żeby w przyszłości nie dochodziło wobec komorników do takich bezprawnych aktów przemocy. Ufamy, że wspólnym wysiłkiem doprowadzimy do takich zmian, które zapewnią komornikom bezpieczną możliwość wykonywania swojej pracy powierzonej im przez państwo.

Jeżeli mogę poprosić o powstanie.

(*zebrani wstają, minuta ciszy*) Dziękuję.

Przewodnicząca komisji ds. legislacji Krajowej Rady Komorniczej Anna Zielińska:

Bardzo dziękuję. Przechodząc do merytorycznej części naszego wystąpienia, bardzo dziękuję za zaproszenie do udziału w pracach tej Komisji, za możliwość współpracy przy tak istotnym dla nas projekcie. W pierwszej kolejności chciałabym zaznaczyć, że samorząd komorniczy w dużej mierze ocenia proponowane zmiany zdecydowanie pozytywnie. Część naszych uwag została już zgłoszona bezpośrednio w MS w czasie konferencji uzgodnieniowej, która odbyła się w tym roku. W części te uwagi zostały przez państwa uwzględnione, za co dziękujemy.

Natomiast w międzyczasie pojawiła się jeszcze potrzeba zgłoszenia dodatkowych uwag i dodatkowych zastrzeżeń, które chciałabym w tej chwili w skrócie omówić. Uwagi te opisaliśmy w stanowisku KRK, które zgłosiliśmy do Sejmu pismem z 7 października i w całości te uwagi podtrzymujemy. Przede wszystkim dotyczą one egzekucji z nieruchomości, egzekucji z ruchomości, a konkretnie elektronicznych licytacji. Elektroniczna licytacja ruchomości możliwa jest od 1 marca 2017 r., zaś nieruchomości prowadzonych w trybie zwykłym od 6 listopada 2021 r. Te przepisy oceniane są pozytywnie, zarówno przez środowisko komorników sądowych, jak i przez środowisko wierzycieli. Natomiast w ostatnich miesiącach, w ostatnich latach w zasadzie ich obowiązywania, praktyka pokazała, że wymagają one pewnej modyfikacji.

Najważniejszy nasz postulat dotyczy możliwości wydłużenia czasu trwania takiej licytacji. Jak pokazuje praktyka duża część postąpień, a w zasadzie przeważająca część postąpień, dokonywana jest przez licytantów dosłownie w ostatnich minutach i w ostatnich sekundach trwania licytacji. Powoduje to, że licytację wygrywa nie osoba, która jest gotowa zaofiarować najwyższą cenę, ale osoba, która zwyczajnie ma najlepszy refleks. W związku z tym poszkodowanym, bo tak można powiedzieć, staje się wierzyciel, który nie odzyskuje takiej kwoty, jaką mógłby odzyskać, jak również dłużnik, którego dług nie zmniejsza się w takim stopniu, w jakim mógłby się zmniejszyć. Dlatego też samorząd komorniczy proponuje, żeby każdorazowo licytacja elektroniczna, zarówno ruchomości, jak i nieruchomości, była wydłużana o każde 5 minut, jeżeli ostatnie postąpienie nastąpi w ostatnich 5 minutach trwania licytacji. Spowoduje to wyrównanie szans licytantów, również tych, którzy nie mogą się takim znakomitym refleksem poszczycić. Ponadto chcielibyśmy postulować pewnego rodzaju ujednolicenie przepisów, które regulują zarówno licytacje ruchomości, jak i nieruchomości. Szczegółowo omówiliśmy te przepisy w naszym pisemnym stanowisku. Chcielibyśmy również zasugerować, zaapelować do szanownej Komisji, o drobną modyfi-

kację przepisów regulujących tryb doręczania korespondencji przez komornika. Chodzi mianowicie o osoby, które są uprawnione do dokonywania takich doręczeń. Oczywistym jest, że doręczenia takiego dokonuje komornik osobiście, natomiast komornik może upoważnić również do tego pracownika kancelarii, który ma co najmniej sześciomiesięczny staż pracy. W ocenie samorządu jest to czynność na tyle prosta i na tyle nieskomplikowana, że nie wymaga ona takiego stażu pracy, a jednocześnie ograniczenie to utrudnia praktyczne funkcjonowanie kancelarii komorniczych. Mam tutaj na myśli to, że komornik nie może zatrudnić pracownika wyłącznie w celu doręczania korespondencji. Z takim zamiarem musiałby po prostu zatrudnić kogoś do dokonywania jakichś innych czynności w ramach kancelarii i dopiero po 6 miesiącach delegować go do wykonywania tych czynności, do których jest on powołany.

Kolejna sprawa to nasz postulat związany z dostępem komorników sądowych do elektronicznej platformy usług administracji publicznej, czyli e-PUAP-u. Projektowana w ustawie nowelizującej zmiana art. 752^2 § 3 k.p.c. zakłada, że komornik może na wniosek strony doręczać jej odpisy pism za pośrednictwem platformy e-PUAP i oczywiście jest to zmiana jak najbardziej pozytywna. Jednak zmiana ta w naszej ocenie wymaga równocześnie nowelizacji ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Zasadnym wydaje się nam dokonanie zmiany art. 2 ust. 3 z uwzględnieniem zapisu art. 19c tej właśnie ustawy poprzez umożliwienie komornikom sądowym zawarcia porozumienia z ministrem właściwym do spraw informatyzacji w sprawie udostępniania usług na e-PUAP lub korzystania z usług sieciowych pozwalających na wykorzystanie profilu zaufanego. Dlaczego to wszystko? Taka zmiana umożliwi komornikom sądowym automatyczne wysyłanie korespondencji, zamiast ręcznego, że tak się wyrażę kolokwialnie, przeklikiwania każdorazowo przy doręczaniu pism.

Również samorząd komorniczy chciałby się ustosunkować do proponowanej przez ministerstwo nowelizacji ustawy o kosztach komorniczych w zakresie ustalenia opłaty za zabezpieczenie. Proponowaną zmianę oceniamy zdecydowanie negatywnie – ustalenie opłaty stałej w wysokości 300 zł niejednokrotnie niewspółmiernej do nakładu pracy, którą będzie musiał podjąć komornik w danej konkretnej sprawie. My mówimy tutaj również o sprawach skrajnie skomplikowanych, takich jak zajęcie drogich ruchomości, co oczywiście wiąże się również z dużą odpowiedzialnością odszkodowawczą komornika, niejednokrotnie znacznie przekraczającą kwotę, o której mówimy, czyli kwotę 300 zł. Są to sprawy, które nie zawsze, również z winy komornika, muszą się zakończyć skutecznie. W związku z tym mogą pojawiać się takie sytuacje, w których komornik nie będzie mógł pobrać opłaty w wysokości 10% od obowiązanego, o której jest mowa w ust. 2. Dlatego też, ponieważ to jest kolejne obniżenie opłaty egzekucyjnej, tym bardziej w czasach galopującej inflacji, w czasach drastycznie rosnących cen i coraz większych kłopotów komorników sądowych z utrzymywaniem swoich kancelarii, z pokrywaniem bieżących kosztów działalności, uważamy taką propozycję za niemożliwą do zaakceptowania przez nas. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Dziękuję.

Poproszę Konfederację Lewiatan.

Specjalistka do spraw rynku finansowego i prawa korporacyjnego w Konfederacji Lewiatan Patrycja Hanasiuk:

Szanowny panie przewodniczący, bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu. Patrycja Hanasiuk, specjalistka do spraw rynku finansowego i prawa korporacyjnego w Konfederacji Lewiatan.

Na początku pragnę powiedzieć, że ogólnie oceniamy cały projekt pozytywnie. Jednak w naszej ocenie wymaga on w niektórych miejscach doprecyzowania czy też zmian. I tutaj chciałabym się głównie skupić na kwestii tzw. doręczeń komorniczych. W naszym stanowisku też przedstawiliśmy proponowane zmiany, np. dotyczące zobowiązania sądu do sprawdzenia wiedzy z urzędu albo też zbadania informacji w przedmiocie aktualności adresu zamieszkania wynikającym z prowadzonych w sądzie spraw. Proponujemy akże wydłużenie terminu wskazanego w art. 139^1 § 2 do 6 miesięcy.

Jeżeli chodzi o nasze stanowisko wypracowane wspólnie z KRK, to proponujemy dwie poprawki w naszej ocenie bardzo zasadnicze. Pierwsza zmiana dotyczy art. 91 pkt 1 ustawy k.p.c. i tutaj proponujemy zmianę na brzmienie „wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, nie wyłączając czynności związanych z doręczeniem, o którym mowa w art. 139[1], powództwa wzajemnego, skargi o wznowienie postępowania i postępowania wywołanego ich wniesieniem, jak też wniesieniem interwencji głównej przeciwko mocodawcy". Proponujemy także zmianę dotyczącą art. 3a po ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych poprzez dodanie ust. 1a w brzmieniu „wraz z wnioskiem, o którym mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1 pełnomocnik procesowy przedkłada komornikowi zobowiązanie do dokonania doręczenia, o którym mowa w art. 139[1] ust. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. k.p.c. Przedłożenie zobowiązania jest równoznaczne z wykazaniem umocowania pełnomocnika procesowego w sprawie". I tutaj krótkie uzasadnienie – ta zmiana jednoznacznie rozstrzygnie na poziomie legislacyjnym to, że komornik przyjmuje, że skoro dany pełnomocnik profesjonalny otrzymał z sądu zobowiązanie z art. 139[1] k.p.c., to posiada on odpowiednie umocowanie do występowania w sprawie. Czyli nadal jest to w ramach jednego postępowania sądowego. Natomiast obecny stan prawny rodzi rozbieżności interpretacyjne w tym zakresie, które z kolei wydłużają proces doręczeń przez konieczność przesyłania przez pełnomocników dodatkowych dokumentacji w postaci pełnomocnictwa. Zmiana ta ma na celu ograniczenie obiegu de facto powielających się funkcjonalnie dokumentów.

Druga propozycja zmiany dotyczy tego, żeby w art. 3a po ust. 4 ustawy o komornikach sądowych dodać ust. 4a w brzmieniu „w przypadku, gdy podmiot zlecający we wniosku, o którym mowa w art. 3 ust. 4 pkt 1, na wypadek bezskutecznej próby doręczenia zawarł zlecenie podjęcia czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata, o którym mowa w art. 3b, komornik po uprzednim opłaceniu przez powoda wniosku w tym zakresie podejmuje zgodnie z wnioskiem czynności zmierzające do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata. W takim wypadku ust. 4 stosuje się odpowiednio po dokonaniu przez komornika czynności określonych we wniosku". I też krótkie uzasadnienie – obecna praktyka pokazuje, że podmiot zlecający doręczenie wraz ze zleceniem przekazuje wniosek o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania adresata na wypadek bezskuteczności próby doręczenia. Na gruncie obecnego stanu prawnego nie jest do końca jasne czy komornik może zrealizować oba wnioski łącznie bez wzywania o złożenie osobnego wniosku o ustalenie nowego adresu. Zaproponowana przez nas zmiana zmierza do tego, że w przypadku wysłania do komornika pisma obejmującego łącznie wniosek o doręczenie odpisu pozwu oraz w przypadku braku doręczenia odpisu pozwu wniosku o ustalenie adresu komornik nie będzie wzywać o złożenie osobnego wniosku o ustalenie nowego adresu oraz będzie dokonywać realizacji obu wniosków zawartych w piśmie. Naszym zdaniem pozwoli to ograniczyć obieg dokumentów, przyspieszyć całość procesu doręczenia komorniczego, a także oczywiście wpłynie na obniżenie kosztów całego postępowania. Z kolei z tego względu zasadne jest też jednoznaczne skierowanie przez komornika wezwania do uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 41 ust. 1 oraz 2 ustawy o kosztach komorniczych. To jeżeli chodzi o doręczenia.

W naszym stanowisku zaproponowaliśmy również i zwróciliśmy uwagę na kilka zmian. Po pierwsze, zmiana artykułu odnośnie do doręczeń zmierza też do zawężenia czynności. Tam mamy sformułowanie „zwraca korespondencję wraz z dowodem na piśmie, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie". I tu mamy w zasadzie potrójne ograniczenie praw powoda. Po pierwsze – wymóg pisemności przez zmianę na „zamieszkuje" z dotychczasowego „przebywa" oraz poprzez eliminację możliwości wskazania aktualnego adresu pozwanego. Dlatego też proponujemy zrezygnować ze wskazanej zmiany, bo z jednej strony ogranicza ona prawa do sądu, a z drugiej strony sprzyja ewentualnemu uchylaniu się dłużnika od odbioru korespondencji.

Dalej także proponujemy skrócenie procedury komorniczego doręczenia, bo na dzisiaj mamy tutaj taką zasadność: sąd – komornik – sąd, przy jednoczesnym umożliwieniu powodowi, gdy próba doręczenia okaże się bezskuteczna i zgodnie z ustaleniami komornika pozwany nie zamieszkuje pod wskazanym adresem, wystąpienia do komor-

nika z wnioskiem o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia aktualnego adresu zamieszkania pozwanego i próbę doręczenia pisma pod nowo ustalony adres pozwanego.

Proponujemy również zmianę odnośnie do pism wnoszonych przez stronę. Zauważyliśmy tutaj ryzyko zbyt rygorystycznego stosowania przepisu i ograniczania wniosków do wyraźnie wskazanej w tezie dowodowej bez uwzględniania uzasadnienia pisma i dowodów pełnomocnika. Uznajemy to za regulację, która przejawia nadmierny formalizm.

Dalej również, jeżeli chodzi o proponowane zmiany, w kontekście pozwu wnoszonego przez przedsiębiorcę mamy do rozważenia w ogóle jaka jest zasadność udziału w próbie dobrowolnego rozwiązania sporu, bo w niektórych przypadkach udział może być zbędny i jedynie wydłużać dochodzenie roszczenia. Ten przepis dodatkowo prowadzi do nieracjonalnych działań, mających za zadanie jedynie uniknąć wskazanej sankcji, ale nie przybliża do realnego rozwiązania. Dlatego, jeżeli chodzi o art. 458^{16}, ta regulacja nie wzmacnia ochrony, jedynie kreuje nadmierny formalizm. Dlatego rekomendujemy usunięcie projektowanego art. 458^{16}.

Krytycznie oceniamy również pomysł, aby zażalenie na postanowienie wydane w wyniku rozpoznania zarzutów przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości rozpoznawał sąd okręgowy. Tutaj jako uzasadnienie krótko – doprowadzi to do niepotrzebnego wydłużenia czasu trwania postępowania.

Dalej, krytycznie oceniamy również zmianę stanowiącą o tym, że zwraca się wniosek bez wzywania do uzupełnienia. Mowa tu o wniosku, o którym mowa w art. 804 w § 2. Stanowi to wyłączenie możliwości uzupełnienia braku na wezwanie i niepotrzebnie opóźni postępowanie egzekucyjne.

W dalszej części również, jeżeli chodzi o zawieszenie postępowania przez organ egzekucyjny na wniosek wierzyciela. W projektowanym art. 820 wskazujemy w zasadzie na brak kryteriów, według których komornik miałby oceniać, czy złożony wniosek ma na celu wyłącznie przedłużenie postępowania, jak i możliwość zweryfikowania ewentualnie wskazanej przyczyny, dla której wniosek jest składany.

Dodatkowo rekomendujemy również nieusuwanie art. 968 § 2. Instytucja zaliczenia wierzytelności na poczet ceny nabycia ma na celu ułatwienie wzajemnych rozliczeń i uniknięcie zaangażowania środków pieniężnych, które w ostatecznym rozrachunku i tak zostałyby zwrócone nabywcy. Ogólnie nie uważamy, żeby ten przepis był reliktem przeszłości, wręcz przeciwnie, takie pozostawienie przepisu jest jak najbardziej zasadne. W stanowisku podaliśmy szereg przykładów, których już może nie będę przytaczać, mówiąc ogólnie o naszych uwagach.

Jeżeli chodzi o sprawy egzekucji grzywien i kar w projektowanym art. 1063^{1}, ogólnie wskazane rozwiązanie jest pozytywne, ale my rekomendujemy rozszerzenie go na inne podmioty posiadające odpowiednią infrastrukturę. Wskazanie możliwości, tj. jej podstawy prawnej wprost w k.p.c., zachęciłoby również komorników do cyfryzacji korespondencji. Warto dopuścić przynajmniej taką możliwość i przemawia za tym wzgląd na usprawnienie i przyspieszenie postępowania. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Dziękuję pani przedstawiciel Konfederacji Lewiatan.

Czy mamy jakiś głos zdalny?

Wiceprezes zarządu Polskiego Związku Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego – Krajowi Producenci Leków Grzegorz Rychwalski:

Dzień dobry. Jeżeli można.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Bardzo proszę.

Wiceprezes zarządu PZPPF – KPL Grzegorz Rychwalski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Reprezentuję Krajowych Producentów Leków, 17 firm farmaceutycznych krajowych, które produkują leki w Polsce. To jest 1% PKB, 25 tys. osób zatrudnionych, co drugi refundowany lek w aptece pochodzi od krajowych producentów leków.

Wczoraj złożyliśmy na ręce pana przewodniczącego i do Ministerstwa Sprawiedliwości pakiet pięciu poprawek, które naszym zdaniem pomogłyby konkurować na rynku farmaceutycznym, dotyczące instytucji zabezpieczenia. Instytucja zabezpieczenia często postrzegana jest na rynku farmaceutycznym jako mechanizm opóźniający konkurencję, ponieważ rynek farmaceutyczny charakteryzuje się tym, że jest ok. 20 lat monopolu i następuje później, po tych 20 latach ochrony monopolistycznej, konkurencja. I my jako KPL wchodzimy właśnie w tym momencie po wygaśnięciu ochrony patentowej w ochronę z praw wyłącznych. I niestety, zauważyliśmy w toku prac naszych firm, które chcą wprowadzać jak najszybciej leki na rynek, tak aby one były konkurencyjne cenowo i przystępne cenowo dla polskiego pacjenta, że instytucja zabezpieczenia staje się mechanizmem wydłużenia de facto ochrony z praw wyłącznych. Dlatego przedłożyliśmy pięć poprawek, których ja dzisiaj tu nie będę szczegółowo omawiał. Mam na to nadzieję w toku prac nad poszczególnymi artykułami. Ale one dotyczą art. 730^{1}, art. 755, 755^{1}, z zakresu k.p.c. i jedna propozycja zmiany w ustawie o świadczeniach zdrowotnych.

Ten pakiet poprawek ma służyć wyrównaniu szans, bo my nie chcemy mieć żadnej przewagi konkurencyjnej, tylko wyrównania szans z wielkimi firmami globalnymi farmaceutycznymi, abyśmy mogli realnie konkurować w powództwie o zabezpieczenie. Ministerstwo Sprawiedliwości w toku korespondencji zwróciło nam uwagę, że w toku dyskusji, którą prowadziliśmy z MS została wprowadzona jedna zmiana w art. 755, za to bardzo dziękujemy. Niemniej, w projekcie naszych poprawek przedłożyliśmy pewne uzupełnienie do tego artykułu, ponieważ w toku analizy tego artykułu zauważyliśmy pewną nieścisłość, która mogłaby być wykorzystywana w postępowaniach faktycznych. I tutaj prosimy bardzo o zwrócenie uwagi na art. 755.

Również przedłożyliśmy propozycję wprowadzenia art. 755^{1a}, to jest pism ochronnych. Jest to coś z zakresu rynku farmaceutycznego, co jest bardzo szeroko dyskutowane w zakresie własności przemysłowej, także przez przedstawicieli sądownictwa. Dyskusja kierunkuje się nie „czy", tylko w jaki sposób wprowadzić listy ochronne, które mogłyby naprawdę wyrównać szansę w powództwie o zabezpieczenie, ponieważ teraz te postępowania odbywają się bez udziału stron, a mogłyby wyrównać tutaj sytuację pozwanego z powodem.

Szanowni państwo, zwracam się z prośbą o zwrócenie uwagi na pakiet pięciu poprawek, które zostały przesłane przez krajowych producentów leków 18 listopada. W toku prac nad poszczególnymi przepisami będziemy zwracali na to uwagę. I bardzo proszę państwa posłów, a także MS, o przyjęcie proponowanych poprawek, tak aby wyrównać szansę krajowego przemysłu farmaceutycznego z wielką globalną farmą. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Grzegorz Lorek (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy mamy jeszcze jakieś głosy zdalne? Już nie.

Szanowni państwo, na tym dzisiaj wyczerpaliśmy porządek posiedzenia.

Zwołuję następne posiedzenie na wtorek 29 listopada na godz. 9.00. Wszystkich oczywiście serdecznie zapraszam. A dzisiaj dziękuję pani minister wraz ze współpracownikami, Krajowej Radzie Komorników, Konfederacji Lewiatan, paniom legislatorkom, państwu obsługującym Komisję. Dziękuję. Zamykam posiedzenie.